

Stortingets justiskomité

Dato: 09.04.2026

Innspill fra Finans Norge til Dokument 8:142 S (2025-2026) om mer effektiv kamp mot organisert bedrageri og registerkriminalitet

Finans Norge viser til representantforslaget fra Stian Storbukås, Finn Krokeide, Anette Carnarius Elseth og Jon Engen-Helgheim, og ønsker å komme med innspill i sakens anledning.

Finans Norge deler i all hovedsak situasjonsanalysen i saksfremleggelsen. Analysen er for øvrig også godt dekket og i stor grad sammenfallende med regjeringens Meld. St. 15 (2023-2024) Felles verdier – Felles ansvar og Finans Norge har vært og er opptatt av gjennomføringskraften i de 47 tiltakene som allerede oppnådde bred politisk enighet i Stortinget i 2024.

Vår næring er naturlig utålmodig etter å stoppe svindel som treffer finansnæringen og våre kunder, men vi har også sett med bekymring på bedragerier som skjer mot velferdsstaten gjennom registermanipulasjon med påfølgende skatte- og mva-svindel, samt svindel med trygdeutbetalinger.

Vi mener derfor at en større og bredere ressursinnsats, særlig knyttet til politi og påtalemyndigheter, vil være en "lønnsom investering" sett opp mot svindelomfanget, men også en nødvendig handling sett opp mot å befeste tilliten til hele vår samfunnsmodell. Vi støtter derfor forslaget om å styrke påtalemyndighetene for å kunne håndtere økningen i organisert kriminalitet.

Finansnæringen har tatt ansvar i flere initiativer for deling av data og informasjon offentlig privat, men vi ser gjerne at politiet får og tar et større ansvar for delingsløsningene. Derfor har vi bidratt aktivt i arbeidsgruppen som 17. mars overleverte sin rapport til Justis- og beredskapsdepartementet der hovedforslaget er opprettelse av en ny Samvirkeenheter under Økokrim (tilsvarende forslaget om et etterretningssenter). Enheten kan etableres allerede i inneværende år innenfor eksisterende budsjetttrammer, men det er åpenbart en mulighet å forsere utviklingen med styrkede midler til teknologiske løsninger for datadeling og analyser, gjerne også bruk av KI. Teknologi vil bli helt avgjørende for å avdekke og stoppe svindelforsøk som i stadig større grad skjer i sanntid. Vi mener at en felles Samvirkeenheter vil kunne utvikles til et kraftsenter mot økonomisk kriminalitet, basert på politiets vide delingshjemler. Vi oppfordrer derfor Stortinget til å anmode regjeringen om å så raskt som mulig følge opp forslaget fra arbeidsgruppen om å etablere en Samvirkeenheter under Økokrim.

Finansnæringen er tilfreds med den innsatsen som Finanstilsynet og Datatilsynet har lagt ned i sin felles regulatoriske sandkasse for finansnæringen. Flere av våre medlemsbanker har deltatt aktivt i den regulatoriske sandkassen, som blant annet har medført at forslag til endringer i finansforetaksloven om deling av opplysninger mellom finansaktører (Prop. 39 L (2025- 2026)) nå er til

behandling i Stortinget. Vi støtter de endringene som foreslås i lovforslaget, og ser frem til en rask behandling av dette.

Det pågår også et arbeid for å utrede delingshjemler mellom offentlige etater. Denne arbeidsgruppen skal etter planen levere sin innstilling i juni og vil være et ytterligere bidrag på offentlig sektor side. Her kan et påtrykk fra Stortinget om at regjeringen så raskt som mulig følger opp innstillingen fra arbeidsgruppen når denne foreligger være nyttig.

Vi mener i tillegg det er viktig å inkludere nye hjemler for deling direkte mot privat sektor for enkelte etater som eventuelt mangler dette i dag. Skatt og NAV må for eksempel i dag gå via politiet for å varsle bankene. Vi oppfordrer Stortinget til å anmode regjeringen om å vurdere å utvikle hjemlene for enkelte etater til å kunne dele opplysninger direkte mot privat sektor.

Når det gjelder forslaget om å be regjeringen raskt legge frem forslag som sikrer at bankene kan lagre informasjon om identiteter som misbrukes til låneopptak så er dette slik vi forstår det ivaretatt av forslagene til endringer av finansforetaksloven i Prop. 39 L (2025- 2026). Det er her foreslått at bankene kan behandle (herunder også lagre) personinformasjon som er nødvendig for å avverge svindel. Bankene må selvfølgelig ha gode rutiner for dette, og slette informasjonen når den ikke er nødvendig lenger.